

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici
hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent,
vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

10. Quum feceritis omnia quæcunque præcepi vobis, dicite: Serui inutiles
sumus: quod debuimus facere, fecimus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39463

æternam. Docet illos quibus beneficimus, recipere nos in
æterna tabernacula, id est, Christum propter illos, non solum
ratione ovetis ipsius, sed etiam ipsis intercedentibus, reddere
vitam æternam, ut clare docet August. de ciuitate Dei lib. 21.
cap. 27. Sanè S. Ambros. non solum eos quibus beneficimus,
sed & alios Sanctos pro eleemosynariis intercedere affirmat.
*Sic enim hunc locum exponit. Ideo ait, Facite vobis amicos
de mammona, ut largiendo pauperibus, Angelorum ceterorum
Sanctorum gratiam comparemus. Vnde posterior Caluini cauillatio dilutur. Nam & quum indignis praestatur eleemo-
syna, non solum ratione operis fit retributio, sed iuxta Am-
brosum Sanctorum gratia copatur, videlicet ut pro nobis
intercedant. Quanquam Christus præcipue pios pauperes in-
telligit quando eleemosynis tantam mercedem repromittit,
ut causa ab illo subiuncta manifestum facit. Quicquid eni-
uni ex minimis meis fecisti, mihi fecisti. Matth. 25. Manet
ergo firma Catholica doctrina, Caluini cauillationibus ob-
quicquam impugnata.*

*Lib. 7. in
Lucam.*

IN LVCAE CAP. XVII.

10. *Quum feceritis omnia quæcumque præcepi vo-
bis, dicite: Serui inutiles sumus: quæ debuimus
facere, fecimus.*

*Meritum
ex condi-
gno defen-
duntur.*

NSVLTANT hoc loco hæretici contra met-
tum operum, maximè de condigno. Prae ar-
gantie (ait Caluinus) dabantur hic omnes qui
se apud Drem quicquam mereri fingunt. Postea de-
finit, ex legi pacto mercedem operibus statui non pro dignitate.
Moxque concludit, detestabile esse Sophistarum commentum,
qui meritum de condigno fabricare ausi sunt. Vbi duo nota-
da sunt. Primum, meritum de condigno ab hæreticis penitus
explodi. Secundò, ideo explodi, quia ex sola Dei promissione
pender ratio meriti, non ex aliqua operum dignitate. Qod
ex hoc loco probare volunt, quia qui omnia fecit præcepta,
adhuc seruus inutilis est: ergo ratione operis ipsius, quan-
tumuis ex gratia Spiritus sancti proficiuntur, nullum potest
esse meritum. Qui enim meretur præmium à Domino suo,
inutilis seruus non est. Adde quod Christus seruum inducit,
cui omnia imperata facienti nullam gratiam dominus habet

Opus

Opus ergo hominis iusti non meretur gratiam, sed merces indebita (ut hic ait Caluinus) ex solo Dei beneplacito promittitur. Hoc autem consequenter docet Caluinus, negans hominem diuinæ gratiæ libertè cooperari; sed quicquid bonum ab homine fit, ex sola Dei efficaci gratia promanare. Institut. lib. 2. cap. 3. Sed hic locus hanc heresim nihil iuuat. Tonus Christi scopus hoc loco est, auferre iactantiam bonorum operum. Seruum quidem introducit, cui dominus gratiam non habet: sed in applicatione exempli suæ intentioni, non ita infert: *Sic & vobis, quum feceritis omnia, Deus nullam habebit gratiam.* Non sic infert Christus, sicuti eum inferre Caluinus vult, voluntque alij qui meritum de condigno negant. Sed Christus ita infert: *Sic vos, quum feceritis omnia, &c. dite, quia serui inutiles sumus,* id est: *Nolite vos ipsos iactare quasi seruos bonos & fideles.* Iactationem prohibet: rem non negat, quam alibi apertere asseruit, dicens: *Euge serue bone & fidelis, &c.* Causam quoque subiungit cur veraciter hoc dice-
te possumus: *Quod debuimus facere, fecimus.* Hoc quippe respectu serui Domino nostro inutiles sumus, quia absque mercere proposita seruire Deo oportuit: non tamen simpliciter serui inutiles, qualis ille fuit qui in tenebras exteriores proicitur, præceptum Domini non faciens. De ipsa igitur bonorum operū dignitate vel vilitate in se nihil hic Christus determinat, sed de ipsorum conditione respectu naturalis obligationis nostræ, & respectu Domini Dei, cui seruimus, Christus disputat; ut vanam iactantiam tollat. Sumus quippe natura serui Dei, & sic omnia faciendo nihil meremur singulatis gratiæ: sed sumus adoptione filij Dei, templo Spiritus sancti, Rom. 8.
divina natura confortes, membra Christi, de quibus hic Christus nihil agit, & quorum respectu est in operibus iustorum dignitas quædam, ex cuius consideratione, & non ex solo be-
neplacito Dei aut promissione facta, iusti merentur vitam eternam ex condigno, ut rectè docet D. Tho. 1. 2. q. 114. art. 3. Vide Bartholomæum Medinam ibidem, & D. Iansenium ad
hac verba, qui latè & eruditè sententiam Catholicam explicat. Consequentia illa: Qui fecit omnia, est seruus inutilis, ergo ratione operis ex Spiritu sancto profecti nullū est meritum; non valet: quia Christus de seruorum operibus non filiorum loquitur, & de naturali operum obligatione, non de supernaturali dignitate disputat. Deinde non sequitur: Qui bene operatur, est seruus Deo inutilis; ergo est simpliciter inutilis, & nihil meretur. Potest enim nihilominus ex alio capite me-

Matth. 25.

Rom. 8.

1. Cor. 7.

2. Petr. 1.

1. Cor. 12.

teri, & sibi esse utiles, quia opera eius habent dignitatem ad præmium consequendum, & sunt Deo grata, et si non sunt utilia. In summa, instantiam operū tollit Christus, quoad ipsos operantes; dignitatem & mercedem operum non tollit, quo ad Deum remuneratorem & iustum Iudicem.

13. *Iesu præceptor, miserere nostri.*

Fides amitti potest.

Docent hæc verba, docētque prompta horum obedientia, quum necdum mundati iubente Christo ad sacerdotem irent, ut se mundos ostenderent, præclara fide istos profos imbutos fuisse. Christi opem implorant, Magistri tulō insigniunt, nullum sanitatis signum videntes promissioni credunt, & fidei impulsu (air Caluinus) proficiuntur. Ex cœm tamen illis iuxta fidem suam sanatis, unus tātū regis est dans gloriam Deo. Reliquinouem ex sententia Caluni fidem amiserunt. Poteſt igitur amitti fides accepta. Relataur hīc Caluinus, quod Spiritu adoptionis adhuc regni non erant, & quod principia tantum & semen aliquod fidei uicerunt. Sed neutra cauillatio eum iuvat. Spiritu adoptionis spiritualiter eos fuisse regenitos, & filios Dei fuisse, dubium non debet; quum Christus corpus sine anima nunquam innauerit, nec sacramentum regenerationis adhuc institutum fuit. Non principium tantum aut semen aliquod fidei, sed magna & fortis fides erat, qua necdum mundati ibant tamen ad sacerdotem, coram quo nisi mundi apparere non debebant: certò credentes se per obedientiam verbo Christi præsticam mundandos.

14. *Itē, ostendite vos sacerdotibus.*

Confessio sacramentalu defenditur.

Ad hunc locum eadem garrit & repetit Caluinus contra confessionem sacramentalem in Ecclesia Catholica, quæ suprà ad Matth. cap. 8. gariuerat. Cui quæ eo loco respondunt, & hīc responderi debent. Vnum tamen hīc additum acerbius Catholicos perstringat, idque mirabili, ut sibi videatur, acumine, sed insigni admodum, ut ostendemus, stupore. Bis (inquit) stulti sunt non reputantes quam turpem infamiam sua confessioni aspergant. Bene scilicet agetur si exta eorum caterua, qui ad sacerdotes profecti fuerint, tantum decima pars ad Christum redeat, reliqui vero omnes impie alienentur. Neque enim obtendere poterunt confessionis sua titula.